

Beslutningsforslag nr. B 43

Folketinget 2015-16

OMTRYK
Forslagsstiller tilføjet

Fremsat den 20. november 2015 af Maria Reumert Gjerding (EL), Pelle Dragsted (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juhl (EL), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Søren Søndergaard (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om at standse tabet af biodiversitet i Danmarks havområder

Folketinget pålægger regeringen at sikre, at tabet af biodiversiteten i Danmarks havområder standses og vendes til fremgang senest i 2020. Derfor opfordrer Folketinget regeringen til;

- omgående at udlægge store sammenhængende marine nationalparker, hvor fiskeri med slæbende redskaber forbydes,
- at der iværksættes tiltag til at reducere udledning af næringsstoffer og af en lang række miljøfarlige stoffer,
- et stop for råstofindvinding og brug af bundslæbende fiskeredskaber i alle habitatområder og en indsats over for bifangst af fugle og marsvin og
- at iværksættes en genetablering af stenrev og muslingebanker.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund

Biodiversiteten i den marine natur i Danmark er i frit fald. Til trods for tiltagende fokus og politiske erklæringer om at beskytte biodiversiteten er der observeret en generel tilbagegang i den marine natur i danske farvande. Ålegræs og tangbælter vokser ikke længere på så dybt vand som tidligere, algeopblomstringer forårsager iltsvind næsten årligt, og siden midten af 1990'erne er diversiteten af bundlevende dyr i dele af Kattégat omtrent halveret. Flere bestande af fisk er kraftigt reducerede, og nogle er næsten helt forsvundet, ligesom flere bestande af ynglende, rastende og overvintrende fugle er på retur («Havets natur – et oplæg til handleplan for Danmarks marine biodiversitet», Det Grønne Kontaktudvalg, 2012).

Truslerne mod den marine mangfoldighed skyldes en lang række menneskeskabte påvirkninger: belastning med næringssalte, udledning af miljøfremmede stoffer, ubæredygtigt fiskeri, råstofindvinding, invasive arter, klimaforandringer, fysiske forstyrrelser og forurening som følge af skibstransport. Dog står næringssoffer, fiskeri og miljøfremmede stoffer utvetydigt som de tre største trusler mod biodiversiteten i de danske farvande. Danmark udleder f.eks. stadig dobbelt så meget kvælstof til vandmiljøet, som det kan klare, og havbunden gennemtrawles flere gange om året.

Der er behov for en ambitiøs indsats. Det er nødvendigt ikke kun i lyset af naturens nuværende tilstand og de eksisterende forpligtelser, men i høj grad også i lyset af den udvikling, der forventes på havet fremover. De maritime industrier forventes at vokse betydeligt i løbet af de næste 20 år, hvilket vil øge efterspørgslen på plads og ressourcer, og dermed vil presset på biodiversiteten øges yderligere.

Det er ikke kun naturen, der vil have gavn af en indsats for den marine biodiversitet. Et sundt hav og større fiskebestande vil på sigt også gavne både fiskeriet og turistindustrien. Havets natur er meget forsømt, og fordelene ved at vende tilbagegang til fremgang er mange. Enhedslisten mener derfor, at det er helt afgørende, at der snarest igangsættes ambitiøse tiltag, der kan sikre, at tabet af biodiversiteten i Danmarks havområder standses og vendes til fremgang.

Forslaget

Enhedslisten finder det afgørende, at der laves en samlet handleplan for beskyttelse og forvaltning af naturværdierne på havet med mål for beskyttelse og genopretning af den marine biodiversitet, der tager udgangspunkt i målsætningerne i biodiversitetskonventionen og de europæiske natur- og miljødirektiver.

Forskere fra Det Grønne Kontaktudvalg fremfører i deres rapport «Havets natur – et oplæg til handleplan for Danmarks marine biodiversitet» følgende som nogle af de væsentligste virkemidler for at forbedre biodiversiteten i de danske farvande:

1. Udpegning og beskyttelse af større, sammenhængende områder vil være et centralt middel til at beskytte den danske marine biodiversitet. Disse områder skal repræsentere forskellige habitattyper (inklusive blødbunds-samfund), inkludere steder med en vigtig økologisk funktion for bestemte arter og steder med sjældne eller særligt følsomme arter. Fiskeri med slæbende redskaber forbydes i disse områder.
2. Der skal sikres en ambitiøs forvaltning af de marine og kystnære fugle- og habitatområder. Det indebærer en reduktion af udledningen af næringsstoffer, et stop for råstofindvinding og brug af bundslæbende fiskeredskaber i alle habitatområder og en indsats over for bifangst af fugle og marsvin.
3. Udledningen af næringsstoffer til vandmiljøet skal reduceres til niveauer, der tillader en gunstig bevaringsstatus. Reduktionerne bør målrettes vandområder, der er særlig følsomme for iltsvind og bortskygning af bundplanter.
4. Udledningen af en lang række miljøfarlige stoffer skal begrænses, herunder organiske miljøgifte og tungmetaller (f.eks. bly og kviksølv).
5. Fiskeriet skal reguleres med udgangspunkt i hele økosystemet. Der skal være fastlagte målsætninger og tidsrammer for genopbygning og bæredygtig udnyttelse af fiskebestande.
6. Fiskeri med bundslæbende redskaber skal generelt reduceres og helt forbydes, bl.a. i ålegræssets udbredelsesområde samt på hårdbund, hvor makroalger kan vokse. Fiskeri med bundslæbende redskaber forbydes i beskyttede områder. Samtidig skal skånsomme fiskemetoder udvikles og støttes for at reducere bifangst, påvirkning af havbunden og brændstofforbrug.
7. Naturgenopretning på havet skal prioriteres i form af genetablering af stenrev og muslingebanker, genetablering af de mest oplagte inddigede fjordområder og ved habitatskabende modifikationer af anlæg på havet.

Punkt 1 foreslås gennemført via fysisk planlægning. Punkt 3 foreslås gennemført via målrettet regulering til nedbringelse af næringsstofniveauet og plantning af løvskov mellem landbrugsarealer og klitarealer. Punkt 6 foreslås gennemført via tilskudsordninger til bæredygtigt fiskeri. Punkt 7 foreslås gennemført via udarbejdelse af forvaltningsplaner for genopretning af stenrev og muslingebanker.

Gennemførelsen af ovenstående er i tråd med flere af Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger, bl.a. anbefaling 11 og 13.

Internationale forpligtelser

Med beslutning X/2 vedtog biodiversitetskonventionens parter ved COP 10 i Nagoya, Japan, en revideret og opdateret strategisk plan for biodiversitet inklusive de 20 Aichibio-

diversitetsmål for perioden 2011-2020. Gennemførelse af dette forslag til folketingsbeslutning vil bidrage væsentligt til, at Danmark udmønter sine internationale forpligtelser

under biodiversitetskonventionen med rettidig omhu, særligt Aichibiodiversitetsmål 5, 6, 7, 8, 10 og 11.